

BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARDA IJODKORLIK TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH (KITOBXONLIK MADANIYATI ASOSIDA)

Tolibova Shaxnoza

Annotatsiya. Ushbu maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik tafakkurini rivojlantirishda kitobxonlik madaniyatining o‘rni tahlil qilinadi. Kitob o‘qishning ta’lim jarayonidagi ahamiyati, tanqidiy va ijodiy tafakkurni shakllantirishdagi roli ko‘rsatib beriladi. Bo‘lg‘usi pedagoglarning innovatsion yondashuvlari va zamonaviy ta’lim metodlari orqali ijodiy tafakkurni rivojlantirish yo‘llari yoritiladi.

Kalit so‘zlar: Ijodkorlik, tafakkur, kitobxonlik madaniyati, pedagogika, innovatsion yondashuv, ta’lim, mustaqil fikrlash, metodika.

Abstract. This article analyzes the role of reading culture in the development of creative thinking among future teachers. The importance of reading in the educational process and its role in forming critical and creative thinking are highlighted. Ways to develop creative thinking through innovative approaches and modern teaching methods are covered.

Keywords: Creativity, thinking, reading culture, pedagogy, innovative approach, education, independent thinking, methodology.

Аннотация. В данной статье анализируется роль культуры чтения в развитии креативного мышления у будущих учителей. Подчеркивается важность чтения в образовательном процессе и его роль в формировании критического и творческого мышления. Рассматриваются пути развития креативного мышления с использованием инновационных подходов и современных методов обучения.

Ключевые слова: Креативность, мышление, культура чтения, педагогика, инновационный подход, образование, самостоятельное мышление, методология.

KIRISH. Bugungi kunda ta’lim tizimining oldida turgan muhim vazifalardan biri bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik tafakkurini rivojlantirishdir. Ijodkorlik nafaqat pedagogik faoliyatni yanada samarali olib borishga yordam beradi, balki ta’lim jarayonini qiziqarli va innovatsion usullar bilan boyitishga ham xizmat qiladi. Kitobxonlik madaniyati esa ijodiy tafakkurning shakllanishida asosiy vositalardan biridir. Bo‘lajak o‘qituvchilar o‘z bilimlarini muntazam oshirib borishlari, yangi pedagogik innovatsiyalarni o‘zlashtirishlari va ta’lim jarayonida samarali qo‘llashlari muhim ahamiyatga ega.

ASOSIY QISM. Ijodkorlik tafakkuri va uning ta’lim tizimidagi o‘rni. Ijodkorlik tafakkuri insonning mavjud bilimlar asosida yangilik yaratish, o‘ziga xos yechimlarni ishlab chiqish qobiliyatidir. Bu pedagogik jarayonda o‘qituvchining o‘quvchilar bilan samarali muloqot o‘rnatishi, ularni mustaqil fikrlashga undashi va

innovatsion yondashuvlarni tatbiq etishi bilan namoyon bo‘ladi. Shunday ekan, bo‘lajak o‘qituvchilarni ijodkorlik tafakkuriga o‘rgatish – kelajak avlodni zamonaviy talablarga mos holda tarbiyalashning asosiy shartidir.

Ijodkorlik tafakkuriga ega pedagog o‘quvchilarga standart bilim berish bilan chekhanib qolmay, ularni mustaqil izlanishga, savol berishga va muammolarga ijodiy yondashishga rag‘batlantiradi. Shu sababli, o‘qituvchilarning nafaqat kasbiy bilimlari, balki ijodiy tafakkur qobiliyatları ham rivojlantirilishi lozim.

Kitobxonlik madaniyati va ijodkorlik tafakkurining o‘zaro bog‘liqligi.

Kitob o‘qish inson tafakkurini kengaytirish, tahliliy fikrlash qobiliyatini oshirish va ijodiy yondashuvni rivojlantirishga yordam beradi. Bo‘lg‘usi o‘qituvchilar muntazam ravishda badiiy, ilmiy-omrabop va pedagogik adabiyotlar bilan tanishib borsa, ularning fikrlash doirasi kengayadi, o‘quvchilarga ta’lim berishda yangi metodlarni ishlab chiqishga intiladi. Shuningdek, kitobxonlik madaniyati yuqori bo‘lgan o‘qituvchilar dars jarayonida o‘quvchilarni ham mustaqil o‘qishga, tahlil qilishga unday oladilar.

Bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik tafakkurini rivojlantirish yo‘llari

1. Kitob o‘qishga bo‘lgan qiziqishni oshirish – Pedagogika va psixologiya sohalariga oid muhim adabiyotlarni o‘qish va ularni muhokama qilish orqali ijodiy tafakkur shakllanadi.

2. Tanqidiy tafakkurni rivojlantirish – Kitob o‘qish jarayonida matnni chuqur anglash, tahlil qilish va muqobil yechimlarni ishlab chiqish orqali ijodiy yondashuv mustahkamlanadi.

3. Innovatsion ta’lim metodlaridan foydalanish – Mualliflik metodikalari va ijodiy dars ishlanmalari orqali bo‘lg‘usi o‘qituvchilar dars jarayonida yangilik yaratishga o‘rganadilar.

4. Adabiy muhokamalar va seminarlar tashkil etish – Bu jarayon kitobxonlik madaniyatini shakllantirish bilan birga ijodiy tafakkurni ham rivojlantirishga yordam beradi.

5. Texnologiyadan foydalanish – Zamonaviy axborot texnologiyalari orqali interfaol ta’lim olish, audiokitoblar, elektron darsliklardan foydalanish ijodiy tafakkurni shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

6. Mustaqil izlanish va loyihalar ustida ishlash – O‘qituvchi bo‘lishni istagan yoshlar uchun mustaqil tadqiqot olib borish, yangi metodikalar yaratish va tajriba sinovlarini amalga oshirish ijodiy tafakkurni rivojlantirishda muhim vositadir.

XULOSA. Bo‘lg‘usi o‘qituvchilarni ijodkorlik tafakkuriga o‘rgatish ta’lim jarayonining dolzarb yo‘nalishlaridan biridir. Kitobxonlik madaniyati esa bu jarayonda muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Ijodiy tafakkurga ega o‘qituvchi kelajak avlodga samarali bilim berish bilan birga ularni ham mustaqil va innovatsion fikrlashga

yo‘naltira oladi. Shunday ekan, ta’lim muassasalarida kitobxonlik madaniyatini keng targ‘ib qilish va ijodiy tafakkurni shakllantirishga alohida e’tibor qaratish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. N. Nazarov. Pedagogik tafakkur asoslari. – Toshkent: Fan, 2020.
2. Sh. Vahobov. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2019.
3. J. Dewey. How We Think. – Boston: D.C. Heath & Co., 1933.
4. A. Toffler. Future Shock. – New York: Bantam Books, 1970.
5. UNESCO. Reading Culture and Education Development. – Paris, 2018.

